

ӘНМІ

[Басты бет](#) / [Заңнама](#) / [Заңнама](#)

Қазақстан Республикасы мен Мажарстан арасындағы ұстап беру туралы шартты ратификациялау туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 15 сәуірдегі №
304-V ҚРЗ

[← Қайта оралу](#)

2014 жылғы 3 маусымда Будапештте жасалған Қазақстан Республикасы мен Мажарстан арасындағы ұстап беру туралы шарт ратификациялансын.

*Қазақстан Республикасының
Президенті* *Н.Назарбаев*

Қазақстан Республикасы мен Мажарстан арасындағы ұстап беру туралы ШАРТ

(2016 жылғы 10 ақпанда күшіне енді - Қазақстан
Республикасының

халықаралық шарттары бюллетені, 2016 ж., № 1, 12-құжат)

Бұдан әрі «Тараптар» деп аталатын Қазақстан Республикасы мен Мажарстан

егемендікті және теңдікті өзара құрметтеу негізінде,
қылмыстылыққа қарсы іс-қимыл жасау мақсатында екі мемлекет арасында тиімді құқықтық ынтымақтастыққа ықпал етуге ниет білдіре отырып,

екі мемлекет арасында экстрадициялау саласындағы ынтымақтастықты жетілдіруге ниет білдіре отырып,

адамдарды ұстап беру мәселелеріндегі бірлескен әрекеттерді белгілейтін екіжақты шарт жасасу арқылы осы мақсатқа қол жеткізу мүмкіндігін назарға ала отырып,

төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап. Ұстап беру міндеттемесі

Әрбір Тарап осы Шарттың талаптарына сәйкес ұстап беруге әкеп соғатын қылмыстар үшін қылмыстық қудалауды жүзеге асыру немесе заңды күшіне енген сот үкімін орындау мақсатында Сұрау салушы Тарап іздестіріп жатқан, өзінің аумағындағы адамдарды ұстап беруге міндеттенелі

адамдарды ұстап беруге міндеттенеді.

2-бап. Адамды ұстап беруге әкеп соғатын қылмыстар

1. Ұстап беру екі Тараптың ұлттық заңнамалары бойынша кемінде 1 жыл мерзімге бас бостандығынан айыруға немесе одан қатаң жазамен жазаланатын қылмыстар үшін жүзеге асырылады.

2. Сот үкімін орындау үшін ұстап беру, егер экстрадициялық сұрау салу жолданған кезде іздестіріліп жатқан адамның жазаны өтеу мерзімі кемінде алты айды құраған жағдайда жүзеге асырылады.

3. Осы баптың **1-тармағына** сәйкес қылмысты анықтау мақсатында Тараптардың ұлттық заңнамаларында осы қылмысты құрайтын іс-әрекетті осыған ұқсас қылмыстардың санатына жатқызылуының немесе осы қылмыстың бірдей немесе әртүрлі терминологиямен белгіленуінің маңызы болмайды.

4. Кеден, салық заңнамаларын және валюталық реттеу саласындағы заңнамаларды бұзуға байланысты қылмыстарға қатысты адамды ұстап беруден Сұрау салынатын Тараптың ұлттық заңнамасында Сұрау салушы Тараптың ұлттық заңнамасындағыдай ұқсас салықтық және кедендік нормалар немесе валюталық реттеу саласындағы норма көзделмейді деген негізде бас тартылуы мүмкін емес.

5. Егер қылмыс Сұрау салушы Тараптың аумағынан тыс жерде жасалған жағдайда, ұстап беру, егер Сұрау салынатын Тараптың ұлттық заңнамасында дәл осындай мән-жайларда оның аумағынан тыс жерде жасалған қылмыстар үшін жаза көзделетін жағдайда қанағаттандырылуға тиіс.

6. Егер адамды ұстап беру туралы сұрау салу екі Тараптың ұлттық заңнамаларымен әрқайсысы бас бостандығынан айыру түрінде жазаланатын, бірақ олардың кейбіреулері осы баптың **1** және **2-тармақтарында** көзделген талаптарға сай келмейтін екі немесе одан да көп қылмыстарға қатысты болса, онда Сұрау салынатын Тарап ұстап беруді барлық қылмыстарға қатысты қанағаттандыруға құқылы.

3-бап. Ұстап беруден бас тарту үшін міндетті негіздер

Егер:

а) Сұрау салынатын Тараптың адамды ұстап беру туралы сұрау салу іздестіріліп жатқан адамды нәсілдік, жыныстық, діни сенімі белгісі, ұлттық немесе саяси нанымдары бойынша айыптау немесе жазалау мақсатында берілген деп немесе адамды сот процесіне тарту оның құқықтарына көрсетілген себептер бойынша қатер төндіруі мүмкін деп пайымдауына объективті негіздері бар болса;

б) адамды ұстап беру туралы сұрау салу түскен қылмыс Сұрау салынатын Тараптың ұлттық заңнамасында тыйым салынған тәсілмен Сұрау салушы Тарапта жазалануы мүмкін болса;

с) Сұрау салынатын Тараптың іздестіріліп жатқан адам Сұрау салушы Тарапта адамның негізгі құқықтарын құрметтеуді, қатыгез, адамгершілікке жатпайтын және қадір-қасиетті қорлайтын, оның ішінде іс-әрекеттерден қорғалу құқығын қамтамасыз етпейтін жазалауға немесе кез келген өзге де әрекетке немесе әрекетсіздікке ұшыратуы мүмкін деп пайымдауға объективті негіздері бар болса;

d) Сұрау салынатын Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес ескіру мерзімдерінің өтуі салдарынан қылмыстық қудалауды қозғау немесе үкімді орындау мүмкін болмаса;

e) Сұрау салынатын Тараптың құзыретті органдары сұратылып отырған адамға қатысты экстрадициялауға арналған сұрау салуда көрсетілген қылмыс немесе қылмыстар бойынша түпкілікті шешім қабылдаса, ұстап беруден бас тартылады. Егер Сұрау салынатын Тараптың құзыретті органдары дәл сол бір қылмыс немесе қылмыстар бойынша істі қозғаудан бас тарту не іс жүргізуді тоқтату туралы шешім қабылдаса, ұстап беруден бас тартылуы мүмкін;

f) өзіне қатысты ұстап беру туралы сұрау салу түскен адамға Сұрау салынатын Тарап пана берсе;

g) Сұрау салынатын Тарап адамды ұстап беру егемендікке, ұлттық қауіпсіздікке, қоғамдық тәртіпке немесе оның өзге де мүдделеріне нұқсан келтіреді немесе оның конституциясына қайшы келеді деп пайымдаса;

h) жасалғаны үшін ұстап беру сұратылатын қылмыс үшін ұлттық заңнамаға сәйкес Сұрау салушы Тарапта өлім жазасы көзделсе, Сұрау салынатын Тарап, егер Сұрау салушы Тарап өлім жазасының тағайындалмайтыны немесе ол тағайындалған жағдайда орындалмайтыны туралы кепілдіктер бермесе, ұстап беруден бас тартуға құқылы;

i) ұстап беру әдеттегі қылмыстық құқықта ұқсастығы жоқ әскери қылмыс үшін сұратылып отырса;

j) ұстап беру сұратылып отырған қылмысты Сұрау салынатын Тарап саяси немесе саяси қылмыспен байланысты қылмыс деп есептесе, ұстап беруден бас тартылады. Бұл ретте:

I. Мемлекет басшысын, Үкімет мүшелерін, сондай-ақ олардың отбасы мүшелерін өлтіру немесе олардың өміріне, денсаулығына немесе бостандығына қарсы өзге де қылмыстар;

II. терроризм, сондай-ақ Тараптар қатысушылары болып табылатын басқа да халықаралық шарттарға сәйкес саяси болып табылмайтын өзге де қылмыстар саяси қылмыстар болып табылмайды.

4-бап. Ұстап беруден бас тарту үшін факультативтік негіздер

Мына негіздемелердің кез келгені негізінде:

a) егер ұстап беру туралы сұрау салу түсетін қылмыс Сұрау салынатын Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес оның юрисдикциясына жатса және талап етіліп отырған адам нақ сол қылмыс үшін тергеуде болса немесе Сұрау салынатын Тараптың құзыретті органдары сот тәртібімен қудалайтын болса;

b) егер Сұрау салынатын Тарап қылмыстың ауырлығын және екі Тараптың мүдделерін ескере отырып, осы адамды ұстап беру оның жасына, денсаулық жағдайына немесе өзге де жеке басының мән-жайларына қарай ізгілік түсініктерімен үйлеспейді деп есептесе, ұстап беруден бас тартылуы мүмкін.

5-бап. Өз азаматтарын ұстап беру

1. Әрбір Тарап өз азаматтарын ұстап беруден бас тартуға құқылы.

2. Өз азаматын ұстап беруден бас тартылған жағдайда, Сұрау салынатын Тарап өзінің ұлттық заңнамасына сәйкес осы адамды

қылмыстық қудалауға тартуға тиіс. Осы мақсатта Сұрау салушы Тарап осы Шарттың **6-бабында** көрсетілген орталық органдар арқылы Сұрау салынатын Тарапқа қылмыстық істі, қажетті құжаттарды және өз иелігіндегі кез келген басқа да ақпаратты береді.

3. Сұрау салынатын Тарап сұрау салу бойынша қолданылған іс-қимылдар туралы және іс бойынша сот талқылауының қорытындылары туралы Сұрау салушы Тарапқа уақтылы хабарлайды.

6-бап. Тараптардың орталық органдары

1. Осы Шарттың мақсаттары үшін Тараптар айқындаған орталық органдар бір-бірімен тікелей өзара іс-қимыл жасайды.

2. Мыналар орталық органдар болып табылады:

Қазақстан Республикасынан — Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы;

Мажарстаннан - Әділетке жетекшілік ететін министр.

3. Өздерінің орталық органдарының атаулары өзгерген немесе олардың функциялары басқа мемлекеттік органдарға берілген жағдайда, Тараптар бұл жөнінде дипломатиялық арналар арқылы бірін-бірі хабардар етеді.

7-бап. Ұстап беру туралы сұрау салу және қажетті құжаттар

1. Ұстап беру туралы сұрау салу және қоса берілетін құжаттар жазбаша нысанда жасалады, орталық органдар арқылы жолданады және мыналарды:

a) Сұрау салушы органның атауын;

b) іздестіріліп жатқан адамның аты мен тегін, туған күнін, жынысын, азаматтығын, жеке басын куәландыратын құжаттың деректерін және сұратылып отырған адамның жеке басын немесе оның орналасқан жерін анықтауға септігін тигізуі мүмкін кез келген басқа да ақпаратты, сондай-ақ бар болса, сәйкестендіру деректерін, фотосуретті және саусақ таңба іздерін;

c) қылмыс жасалған күн мен орны көрсетіле отырып, оған байланысты ұстап беру туралы сұрау салу түскен қылмысты құрайтын фактілердің баяндалуын;

d) қылмысты саралайтын және осы қылмыс үшін тағайындалуы мүмкін жазаны белгілейтін тиісті құқықтық нормалардың мәтіндерін;

e) қылмыс үшін қылмыстық қудалаудың немесе үкімді орындаудың ескіру мерзімдеріне байланысты тиісті құқықтық нормалардың мәтіндерін;

f) егер адамды ұстап беру туралы сұрау салу түскен қылмыс Сұрау салушы Тараптың аумағынан тыс жерде жасалса, мұндай қылмыстар бойынша Сұрау салушы Тараптың юрисдикциясын көздейтін заң мәтінін қамтуға тиіс.

2. Осы баптың **1-тармағында** тізбеленген құжаттардан басқа, адамды ұстап беру туралы сұрау салуға:

a) егер ұстап беру туралы сұрау салу қылмыстық қудалауды жүзеге асыруға қатысты болса - қамаққа алу туралы шешімнің көшірмесі;

b) егер ұстап беру туралы сұрау салу сот үкімін орындауға қатысты болса - іздестірілудегі адамның жазаны өтеу кезеңін көрсете отырып, сот шешімінің көшірмесі қоса беріледі.

3. Осы Шарт мақсатында, егер құжаттарға Сұрау салушы Тараптың судьясы немесе басқа уәкілетті тұлғасы қол қойған немесе растаған болса және Сұрау салушы Тараптың орталық органының ресми мөрімен бекемделсе, олар куәландырылған деп есептеледі. Барлық ұсынылған құжаттар Сұрау салынатын Тараптың ресми тіліндегі немесе ағылшын тіліндегі аудармасымен қоса берілуге тиіс.

8-бап. Қосымша ақпарат

1. Егер Сұрау салушы Тараптың ұстап беру туралы сұрау салуға қоса берген ақпараты Сұрау салынатын Тараптың осы Шартқа сәйкес шешім қабылдауы үшін жеткіліксіз болса, Сұрау салынатын Тарап қосымша ақпарат беруді сұратуы мүмкін. Сұратылатын қосымша ақпарат сұрау салу алынған кезден бастап отыз (30) тәулік ішінде берілуге тиіс.

2. Егер өзіне қатысты ұстап беру сұратылып отырған адам қамаққа алынған болса және сұратылатын қосымша ақпарат осы баптың **1-тармағында** көзделген мерзім ішінде алынбаса, онда адам босатылуы мүмкін. Мұндай босату Сұрау салушы Тараптың адамды ұстап беру туралы жаңа сұрау салуды ұсынуына кедергі келтірмеуге тиіс.

3. Егер адам осы баптың **2-тармағына** сәйкес күзетпен ұстаудан босатылса, Сұрау салынатын Тарап бұл туралы екі (2) тәулік ішінде Сұрау салушы Тарапқа хабарлауға тиіс.

9-бап. Ұстап беру туралы сұрау салу бойынша шешім

1. Сұрау салынатын Тарап осы Шарттың ережелеріне сәйкес және өзінің ұлттық заңнамасында белгіленген тәртіппен өзінің шешімі туралы Сұрау салушы Тарапқа дереу хабарлай отырып, ұстап беру туралы сұрау салу бойынша шешім қабылдайды.

2. Егер Сұрау салынатын Тарап адамды ұстап беру туралы сұрау салуды қанағаттандырудан толық не ішінара бас тартса, бас тарту себептері Сұрау салушы Тарапқа хабарланады.

10-бап. Оңайлатылған ұстап беру

1. Ұстап беру сұратылатын іздестіріліп жатқан адам осыған өз келісімін берсе, экстрадициялау осы Шарттың **7-бабында** көрсетілген құжаттар берілместен, ұстап беру туралы сұрау салу негізінде жүзеге асырылуы мүмкін. Алайда, Сұрау салынатын Тарап ұстап беруді жүзеге асыру үшін қажет деп есептеген қосымша ақпаратты сұратуға құқылы.

2. Іздестіріліп жатқан адамның келісімі туралы мәлімдеме, ол қорғаушының және іздестіріліп жатқан адамды осы Шарттың **11-бабында** көзделген арнайы қағидаға сәйкес берілуі мүмкін стандартты экстрадициялану құқығы туралы, қорғалуға құқығы туралы, сондай-ақ осы мәлімдемені кері қайтару мүмкін еместігі туралы хабардар етуге тиіс Сұрау салынатын Тараптың құзыретті органы өкілінің қатысуымен берілген жағдайда, заңды деп есептеледі.

3. Осы мәлімдеме, заңдылық шарттарының сақталғаны көрсетіле отырып, талқылау материалдарына қоса тіркеледі.

11-бап. Арнайы қағида

1. Осы Шартқа сәйкес ұстап берілетін адам:

- a) қылмыс оны ұстап бергеннен кейін жасалған;
- b) ұстап берілген адам экстрадициялаудан кейін Сұрау салушы